

20.5.2026

Helsingin kaupunginmuseon lausunto arkeologisesta kulttuuriperinnöstä Helsingin Maununnella liittyen Axians Finland Infra -yrityksen suunnittelemaan Valoon valokuituverkohankeeseen

HEL 2026-006447 T 11 03 01

Axians Finland Infra on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta/Keski-Uudenmaan aluevastuumuseolta lausuntoa liittyen Valoon valokuituverkon suunnitteluun Helsingin Maununnella. Lähtötietona Helsingin kaupunginmuseo on saanut suunnittelun alueen kartan. Suunnittelualue on varsin laaja. Lännessä se rajautuu Hämeenlinnanväylään, pohjoisessa Kanneltiehen ja Heinäsuontien pohjoislaidalla sijaitseviin pientaloihin. Itälaidalla suunnittelualueen rajaa Keskuspuiston metsäalue ja etelässä se ulottuu Kaarelantien ja Kaarelankujan risteyksen tuntumaan.

Kartalle rajatulla suunnittelualueella sijaitsee runsaasti kiinteitä muinaisjäännöksiä eli muinaismuistolain rauhoittamia arkeologisia kohteita. Helsingin arkeologisten kohteiden kohdetiedot löytyvät Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä. Arkeologisten kohteiden paikkatiedot voi myös ladata Museoviraston sivuilta:

<https://www.museovirasto.fi/fi/palvelut-ja-ohjeet/tietojarjestelmat/kulttuuriympariston-tietojarjestelmat/kulttuuriymparisto-en-paikkatietoaineistot>

20.5.2026

Kaikki kohteet ovat ensimmäisen maailmansodan (1914-1918) aikaisia linnoituslaitteita, joista monet ovat jääneet Maununnevan tiheäksi rakentuneen pientaloalueen tonttien, rakennusten ja katujen alle. Osa kohteista on säilynyt hyvin puistoissa ja muilla rakentamattomilla alueilla, mutta katujen ja rakennusten rakentaminen 1950-luvulta lähtien on tuhonnut linnoitteita. Vaikka maan päällä ei näy linnoiterakenteita, on niitä saattanut säilyä peittyneenä pihojen ja katujen alla.

Suunnittelualan luoteisosassa sijaitsee neljä tukikohtaan XIX kuuluvaa linnoituslaitetta:

Tukikohta XIX:1 (Maununneva) <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013740>

-harvinaisempi kaponieeri eli sivustatuliasema

Tukikohta XIX:2 (Maununneva) <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013741>

-metsässä sijaitseva puolustusasema

Tukikohta XIX:3 (Maununneva) <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013742>

-Hämeenlinnanväylän ja Kanneltien risteyksen kaakkoispuolella osuus taisteluhautaa

Tukikohta XIX:10 (Maununneva) <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013737>

-puolustusasema Kaarelantie 28 tonttialueen kohdalla ja sen länsipuolella sekä Kirjokallionkuja 5:n tonttialueen kohdalla.

Suunnittelualan keskiosassa sijaitsee kahdeksan linnoitekohdetta tukikohdasta XVIII:

Tukikohta XVIII:4 (Maununneva) <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000030838>

20.5.2026

-Maununnevantien itäpuoleisten tonttien alle jäänyt puolustusasema, välillä Maununnevantie 9-19

Tukikohta XVIII:5 (Maununneva) <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013732>

-puolustusasema Vuorilinnakkeenpuiston pohjois- eteläpuoleisten tonttien alla

Tukikohta XVIII:6 (Maununneva) <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013733>

Juoksuhaudantien ja Vuorilinnakkeentien risteyksen ympäristössä useiden tonttien alle jäänyt puolustusasema

Tukikohta XVIII:7 (Maununneva) <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013734>

Maavallintie 26-28 ja Heinäsuontie 3-4 pientalotonteilla sijaitseva puolustusasema, maan alla saattaa olla säilyneitä rakenteita

Tukikohta XVIII:8 (Maununneva) <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013735>

-Kaarelantien 25:n tonttien kohdalla maanpinnan alapuolella saattaa olla säilyneitä rakenteita

Tukikohta XVIII:9 (Maununneva) <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013736>

- Kaarelantien ja Lavettipolun risteyksen luoteispuolella oleva maakumulla peitetty suojahuone

Tukikohta XVIII:10 (Maununneva) <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013737>

-Kasemattikallion puistoalueella

Tykkipatteri 90 (Maununneva) <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013739>

-Lavettitie 6c-10b ja Lavettitie 11 tonttien alla

20.5.2026

Suunnittelualueen etelälaidalla ja pääasiassa eteläpuolella sijaitsee laaja puolustusasema

XXIII:2 (Maununneva) <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013825>

-Kaarelantien itäpuolella

-kohde kuuluu etelä- ja itäpuolellaan sijaitsevien linnoitteiden kanssa valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY)

Suunnittelualueella on kulkenut puolustusasemia yhdistäviä yhdystieitä (ns. tykkiteitä), mutta osa toimii nykyisten katujen pohjina, jolloin niitä on muokattu ja päällystetty. Yhdystieverkoston säilyneisyydestä ei ole tarkkoja tietoja.

Puolustusasemissa on monenlaisia maahan kaivettuja, kallioon louhitu-
tuja ja betonilla, teräksellä ja hirsillä vahvistettuja rakenteita, kuten konekivääriasemia, tähystusasemia, luolia, suojahuoneita ym., joita yhdistää yhdyshauta tai taisteluhauta. Ne ovat aikanaan yleensä rakennettu ympäristöstään kohoavien mäkien reunoille ja linnoiterakenteet levittäytyvät monihaaraisina laajoille alueille. Tämän johdosta niiden rakenteita on saattanut jäädä maastoon useiden vierekkäisten tonttien alueille.

Hyvin säilyneitä kohteita ovat puolustusaseman XXIII:2 (Maununneva) lisäksi Tukikohta XVIII:10 (Maununneva), Tukikohta XIX:1 (Maununneva), Tukikohta XIX:2 (Maununneva). Näiden kohteiden alueelle ei tulisi sijoittaa muuttuvaa maankäyttöä.

Tässä vaiheessa valokuituverkkoon liittyvien kaapeleiden ja rakenteiden tarkemmasta sijoittelusta, linjauksista, kaivuusyvyyksistä jne ei ole museolla tietoa. Museo katsoo, että alueilla, missä on muinaisjäännösten aluerajauksia, valokuituhankkeeseen liittyvät rakenteet ja kaapeli-
kaivannot tulisi lähtökohtaisesti sijoittaa mahdollisuuksien mukaan sa-

20.5.2026

maan kaivantoon aiemmin katualueelle toteutetun kunnallistekniikan tms. (aiemmin sijoitettu sähkö-, tietoliikenne tai muu kunnallistekninen rakenne) kanssa tai mahdollisimman lähelle aiemmin toteutettuja kaapeli- tai putkikaivantoja.

Kaduilta rakennuksiin johtavat kiinteistökohtaiset liittymät tulee sijoittaa samaan linjaan tonteille aiemmin toteutettujen kaapeli- tai putkikaivantojen kanssa. Näin vältettäisiin tilanne, missä linnoiterakenne olisi valokuidun asentamisen esteenä ja toisaalta tuhoutumisvaarassa.

Kun Valoon valokuituverkkohankkeesta Helsingin Maununnevalle on tarkempia suunnitelmia (reitit, jakokaapit, kaivuutarpeet, kaivuussyvyudet), tulee Helsingin kaupunginmuseolta pyytää uusi lausunto, jossa kaupunginmuseo voi tarkempien suunnitelmien myötä lausua hankkeesta ja mahdollisesta arkeologisen valvonnan tai dokumentoinnin tarpeesta, sekä mahdollisista muista muinaismuistolain (295/1968) määrittämistä toimenpiteistä.

Lisätiedot

Heini Hämäläinen, tutkija
puhelin: 0931064993, heini.hamalainen@hel.fi

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö

Lausunto

6 (6)

20.5.2026

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060

Y-tunnus
0201256-6